

Teror antysowiecki na Ukrainie

Krwawe rozprawy z denuncjantami

Od dłuższego czasu w pismach Ukrainy sowieckiej notowane są częste wypadki teroru przeciwsowieckiego. Napady terrorystyczne — rzecz interesująca — skierowane są przeważnie przeciwko młodym komunistom, lub nawet nieletnim członkom komunistycznej organizacji „Pionier”. Jak wiadomo, partia komunistyczna dba bardzo starannie o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu komunistycznym, pouczając, że dziecko zobowiązane jest zadenerżować nawet własnych rodziców, o ile zauważy z ich strony wykroczenia przeciwko ustrojowi sowieckiemu. Tem też tłumaczy się ten fakt, że ostatnie napady terrorystyczne na Ukrainie ujawniają niezwykle okrucieństwo w stosunku do dzieci, denuncjujących bądź to swoich krewnych, bądźto znanych wobec władz.

Ostatni taki wypadek miał miejsce w miejscowości Zerebince pod Winnicą na Podolu.

13-stoletni chłopiec Iwan Tokar, należący do pionierów a nawet zajmujący stanowisko przewodniczącego miejscowej komunistycznej organizacji dzieci zauważył przypadkowo, że włościanka Maria Komeniuk chowa pod łóżkiem naboje. Małoletni komunist był bardzo zaprzyjaźniony z córeczką Marii Komeniuk, Teodozją, z którą razem uczęszczał do szkoły powszechnej. Tokar zapytał się, w jakim celu Maria Komeniuk chowa naboje. Odpowiedź jej nie zadowoliła małoletniego wywiadowcę. Wiedząc co jej grozi w razie denuncjacji, Maria Komeniuk zabiła Iwana Tokara w

dnia następnym do swojej chaty i zabiła go uderzeniem twardego narzędzia w głowę. A kiedy młody ciano komunist stracił przytomność wskutek uderzenia, pochwyciła go siekierą, chowając zmasakrowane zwłoki do worka. W nocy wieśniaczka wrzuciła worek ze zwłokami do sadzawki. W parę dni później zwłoki zostały znalezione i władze aresztowały Marię Komeniuk, oraz miejscowego włościanina Nadubniaka.

W okolicach miasta Niżyn znaleziono w życiu 12-letniego chłopca, członka organizacji „Pionier”. Osypenko, z poderżniętym gardłem. Zamordowany w tak okrutny sposób młodyciano komunist znany był w całej okolicy, jako niezwykle aktywny członek organizacji „Pionier”. Rozwijał on ożywioną działalność w kierunku wykrywania zapasów żywności schowanych przez włościan. Na skutek jego denuncjacji liczni

chłopi zostali aresztowani i wysiedleni w głąb Rosji.

Terenem napadów terrorystycznych jest nie tylko wieś ukraińska, lecz również i miasta. Charakterystyczny wypadek miał miejsce w Kijowie. Niejaki Dymitr Horniuk, pracownik piekarni państwowej, ożenił się niedawno z Akuliną Hrochowczuk. Po pewnym czasie mąż dowiedział się, że jego obecna żona handlowała w przeszłości artykułami żywnościowymi na rynku kijowskim i że również obecnie uprawia handel. Horniuk niedługo namyślając się, napisał doniesienie do władz na swoją własną żonę. Jednakowoż ta ostatnia przypadkowo znalazła to doniesienie w kieszeni swego męża. W nocy, kiedy Horniuk spał, żona zamordowała go trzema uderzeniami siekiery w głowę. Trupa i siekiere rzuciła do jamy kloacznej, aby zatrzeć ślady zabójstwa. Wypadek ten wywołał silne wrażenie w Kijowie.

W ś r ó d p i s m

O DUSZĘ MŁODZIEŻY.

W „Kurjerze Porannym” p. H. Krahelska, rozpatrując problem młodzieży, pisze:

„Jeżeli śmierć Marszałka jest tem memento mori dla Jego generacji, to powinna być i dla młodszych — uczestników walk o Niepodległość — przypomnieniem ich wieku i przywołaniem do trzeźwego obliczenia własnych możliwości i perspektyw życiowych, oczywiście w dziedzinie służby publicznej. Idzie mi o to, aby sobie dobrze uprzytomnić, że to nie my, nie generacja, urodzona w końcu ubiegłego stulecia, będziemy stanowili o ukształtowaniu się oblicza Polski, a tylko — młodzież, generacja dziś tkwiąca w szkołach lub kończąca szkoły”.

Oczekuje zatem młodzież „misja przeobrażeniowska” i w tym celu sanacyjne „organizacje młodzieży” powinny mieć za pierwsze zadanie rozszerzenie swego zasięgu na teren warstw pracowniczych. Ale jakie czynniki winny zająć się wychowaniem młodzieży?

„Administracja — jest to w moim przekonaniu bezsporne — powinna się trzymać zdaleka od organizowania ruchów społecznych. Doświadczenia z Legjonem Młodych dostatecz-

nie to wykazały. Zgóry się nie tworzy i zgóry się nie kieruje zdrowych ruchów społecznych, jest to rzecz samego społeczeństwa. Ale jest jeszcze jeden czynnik, który — w moim ośsobistym przekonaniu — do celów wychowania młodzieży — nie nadaje się. To duchowieństwo.”

Postulatowi temu i jego uzasadnieniu poświęca autorka obszerną filipikę, w której sporo miejsca znalazło się także dla ataków na ks. biskupa Łosińskiego. Kto ma kierować młodzieżą, narazie się nie dowiadujemy, postulat brzmi tylko negatywnie: odsunąć od wszelkiego wpływu na młodzież — duchowieństwo. Inaczej nie będzie się jej miało...

DOKOŁA PODRÓŻY P. BENESZA

Podróż moskiewska p. Benesza wywołała w prasie polskiej sporo już komentarzy. W organach sanacyjnych dominują uwagi niechętnie dla Czechosłowacji, m. in. „Polska Zbrojna” zacytowała opinię p. St. Brice’a w paryskim „Journalu”, który pisał:

„Chciałoby się uważać podróż mi-

nistra Benesza za zwykłe powtórzenie wizyty min. Laval’a, ale pobieżna choćby analiza wskazuje, że między temi dwiema wizytami istnieje więcej, niż tylko drobna różnica. P. Laval jechał do Moskwy jako przedstawiciel wielkiego zachodniego narodu... Czechosłowacja zaś jest państwem małym, które narażało się na poważne dość niebezpieczeństwo, gdyby zapomniało o przypowieści na temat żaby i wolu... Między podróżą p. Laval’a i min. Benesza istnieje jeszcze i ta dalsza różnica, że minister Laval zatrzymał się uprzednio w Warszawie, a p. Benesz z nikim w Warszawie się nie widział”.

Do czego „Polska Zbrojna” dołączyła ze swej strony komentarze, zakończone konkluzją:

„Czechosłowacja, której posunięcia, jak wydaje się, nie znajdują całkowitego aplauzu nawet w ścisłym gronie wszystkich partnerów małoententowych, nie od dziś pragnie odgrywać rolę niewspółmierną i przez to niepoważaną czasami”.

Równocześnie zaś „Robotnik”, przeciwstawiając politykę zagraniczną Polski i Czechosłowacji, m. in. jej rozszerzenie obecne stosunków handlowych z Sowietami, zauważył:

„Od lat 14-tu Polska utrzymuje normalne stosunki dyplomatyczne z Rosją, a dotąd nie zawarła z nią traktatu handlowego, mimo że sąsiaduje z nią i zna najlepiej rynek rosyjski, mimo że żywa i uregulowana wymiana handlowa z Rosją byłaby jednym z najlepszych środków podźwinięcia gospodarstwa polskiego i walki z bezrobociem”.

Opinię tę podziela wczorajszy „Nasz Przegląd”, który analizując sytuację międzynarodową pisze, iż Polska nie powinna „na dłuższą metę pozostać w pozycji biernego wyczekiwania”:

„Szczególnie dotkliwa jest strata poniesiona przez Polskę na polu ekspansji gospodarczej, gdyż została ona zdystansowana przez Czechosłowację na rynku sowieckim. Bieżące saldo bilansu handlowego powstałe częściowo wskutek utraty zamówień rosyjskich dla przemysłu górnośląskiego”.

„Kurjer Warszawski” zaś p-

„Odosobnienie Czechosłowacji prowadziło nieuchronnie p. Benesza do Moskwy. Podróż p. Benesza do Moskwy prowadzi nieuchronnie do zwiększonego udziału rosyjskiego w polityce europejskiej”.

Zresztą, jeśli idzie o Polskę, zaznaczamy zaraz, że w jednym z komunikatów moskiewskich dotyczących rozmów pp. Benesza, Molotowa i Stalina, powiedziano: „Przedmiotem rokowań były także te sprawy, które dotyczą stosunków Czechosłowacji z jej sąsiadami. P. Benesz wyłożył racje, pozwalające mu spodziewać się, że stosunki jego ojczyzny z Polską, które w pewnych momentach były złamane (assombris), będą znowu zmierzały do biegu korzystnego”. Jak widzimy, p. Benesz nie ominiął i tej srogości, aby zaznaczyć, że kłótnia dobrych stosunków sąsiadów z Polską stale leży mu na sercu”.

BENZOL NIEMIECKI

Wreszcie Niemcy również zwracają baczną uwagę na problem płynnego paliwa. Produkcja naturalnych olejów jest bardzo nieznaczna. Może ona po pewnym czasie osiągnąć 300—400 tys. ton. Natomiast Niemcy rozporządzają największą w świecie produkcją benzolu, którą starają się udoskonalić przy współdziałaniu nowych metod produkcyjnych.

...A W POLSCE

W Polsce problem płynnego paliwa narazie nie przedstawia tych trudności, co w innych krajach. Nasza produkcja olejów mineralnych pokrywa narazie nasze zapotrzebowanie. Trzeba się jednak liczyć z tem, że potrzeby nasze w tym zakresie mogą bardzo wydatnie wzrosnąć, produkcja zaś rosyjskiej naftowej stale spada. Już dziś więc trzeba wysłać do rozszerzenia produkcji olejów sztucznych z węgla i o problemie mieszanek spirytusowych, gdyż nasza produkcja spirytusowa ma przed sobą niemal nieograniczone możliwości.

CIĄGNIENIE I-EJ KLASY 33-EJ LOTERJI PAŃSTWOWEJ ROZPOCZYNA SIĘ JUŻ POJUTRZE. SPIESZ PO LOS, BO MOŻE ICH ZABRAKNĄĆ.

Próby wydobywania „Czeluski” z dna morskiego

„Ekspedycja Pracy Podwodnej dla Celów Specjalnych” (EPRON) zamierza zbadać w tym roku w lecie brzegi Sachalinu, Kamczatki i Czukotki. Szereg nurków przejdzie na dnie morskim wszystkie okazy, które uległy katastrofie w tych miejscach w czasie wielu lat.

Specjalny korespondent moskiewskiej „Prawdy” rozmawiał ostatnio z kierownikiem EPONU F. I. Kryłowem, który powiedział, że wyprawa zbada również okolicę, gdzie na początku ubiegłego stulecia zatonał znany łamacz lodów „Czeluskin”. Nurkowie spuszczać się na dno morskie i sprawdzić, w jakim stanie znajduje się obecnie okręt.

Narazie możemy wypowiadać jedynie nasze przypuszczenia, — mówi Kryłow. — Okręt może być rozbity przez podmorskie lodowce lub zaspany gliną, ale nie jest wykluczone, że znajduje się na dnie morskim w takim stanie, w jakim zatonał. Różni znawcy ołkie polarnych wypowiadają różne poglądy. Nie posiadamy narazie dokładnych danych o rejonie, gdzie „Czeluskin” uległ katastrofie. Naprzykład amerykańscy badacze przypuszczają, że w tych miejscach jest tylko zupełnie rzadki lod. Naodwrot, rosyjscy znawcy tych okolic twierdzą, że są tam nagromadzone olbrzymie ilości lodu. Dlatego też uczeni sowieccy pracują nad zebraniem całego materiału, charakteryzującego miejscowe warunki lodowe.

— „Czeluskin” zatonał w pobliżu Wankarem, niewiele ponad 100 kilometrów od brzegu. Wiadomo, że dostać się na to miejsce jest bardzo ciężko. Powzięcie decyzji w sprawie wyciągnięcia „Czeluski” z dna morskiego będzie możliwe dopiero wtedy, kiedy zostanie zbadany stan okrętu. Ja sam przypuszczam — zaznacza Kryłow — że łamacz lodów jest w takim stanie, że oplaca się go wyciągnąć na powierzchnię.

Na zapytanie dziennikarza, czy głębokość morza w tem miejscu pozwoli na przeprowadzenie odpowiednich prac, Kryłow odpowiedział:

— „Czeluskin” leży na głębokości około 60 metrów. Nie budzi to w nas obaw. Nasi nurkowie potrafią pracować na większych głębokościach. Ale bardziej skomplikowana jest techniczna strona prac ratowniczych. Czy uda się wyciągnąć „Czeluski” przy pomocy kilku pontonów? Będzie raczej trzeba użyć około 15 pontonów, ale transport ich wymagałby użycia całej karawany ludzi. Oczywiście na taki luksus nie możemy sobie pozwolić. Trzeba więc będzie znaleźć inne środki dla wyciągnięcia okrętu. Przy obecnym stanie techniki wyratowanie „Czeluski” z głębin morskich jest rzeczą możliwą. O ile nasze przedsięwzięcie powiedzie się, flota sowiecka odzyska nową, wspaniałą okręt, z którego imieniem łączy się jedna z najsławniejszych kart księgi bohaterstwa.

Jan Korolec

Walka o naftę Własna nafta warunkiem bezpieczeństwa

Jednym z najważniejszych źródeł energii, jest dziś nafta. Stąd walka o naftę jest jednym z ważniejszych źródeł zatargów międzynarodowych; nafta stała się jednym z głównych źródeł walki kapitału międzynarodowego. Dużą rolę odgrywa tu fakt, że 63

proc. produkcji światowej nafty skoncentrowane jest w Stanach Zjednoczonych, a 34 proc. w 7 państwach. Pozostałe państwa bądź posiadają naftę w ilościach niedostatecznych, bądź też wcale nie posiadają nafty na własnym terytorium. W liczbie tych państw znajdują się Anglia, Francja, Niemcy, Japonia i Włochy. Stąd zrozumiałe jest dążenie w tych państwach do osiągnięcia samowystarczalności w zakresie nafty.

PRZEKSZTAŁCENIE WĘGLA

Anglia, rozporządzająca licznymi koncesjami i przedsiębiorstwami naftowymi, nie próbowała produkować nafty lub sztucznych środków zastępczych w kraju ojczystym. Obecnie jednak Anglia zarówno pod wpływem pobudek militarnych, jak również pragnąc poprzec przemysł węglowy, zapewniła na 10 lat ochronę celną w wysokości 4 ct. od galona krajowego producentom benzyny.

Dwie spółki Imperial Chemical Industries Ltd. i National Coal and Oil Comp. Ltd. zajmują się upłynnianiem węgla. Produkcja ich osiągnie niedługo 20 tys. galonów dziennie. Obok tego kilkadziesiąt spółek o łącznym kapitale zgorą 8 milionów funtów szterlingów zajmuje się produkcją benzolu w drodze kokowania węgla. Otrzymały one ostatnio zamówienie Ministerstwa Lotnictwa w wysokości miliona galonów.

MIESZANKI

Również Francji nie wystarcza

ją otrzymane po wojnie tereny naftowe w Iraku. Obok mieszanek spirytusu z importowaną benzyną, Francja idzie w ślady Anglii. Office National de Combustible rozpoczęło pracę nad budową 2 fabryk, mających upłynniać węgiel, gdzie mają być wyzyskane dwa nowe patenty francuskie. Koszt budowy obliczany jest na 83 miliony franków. Będą one pokryte częściowo przy współdziałaniu państwa.

SYSTEM PREMIJ

Włochy udzielają premii krajowym rafinerjom olei lekkich w wysokości 61 lir. od centnara i krajowym producentom olei sztucznych, otrzymywanych w drodze dystrybucji węgla w wysokości 80 litrów od centnara. Na te cele przeznaczają się rocznie 15 mil. lirów.

JAPONI NIE WYSTARCZA

Japonia, posiadająca własne źródła naftowe, musi jednak w 75 proc. pokrywać swoje zapotrzebowanie w zakresie importu zagranicznego przywozem z zagranicy. Oslabia to wydatnie siłę militarną Japonii, przedewszystkiem zaś może skrepić swobodę ruchów floty morskiej i lotniczej. Stąd z jednej strony dążenie do opanowania północnego Sachalinu, z drugiej zaś strony rozszerzenie produkcji olejów lekkich z węgla, bądź w drodze upłynnienia, bądź kokowania węgla.

Inżynierzy sowieccy w Niemczech studują zdobycze przemysłu samochodowego

BERLIN, 16.6. (PAT). Od kilku dni bawi tu grupa inżynierów i techników sowieckich, wysłanych przez sowiecką fabrykę samochodów koło Niżnego Nowgorodu. Jak informuje prasa niemiecka,

delegacja sowiecka pozostanie przez dłuższy czas w Niemczech dla zapoznania się z najnowszymi zdobyczami i udoskonaleniami technicznymi niemieckiego przemysłu samochodowego.

Filmy przedhitlerowskie nie będą wyświetlane w Niemczech

BERLIN, 16.6. (PAT). „National Sozialistische Korrespondenz” występuje przeciwko wyświetleniu przez kinoteatry niemieckie filmów nakręconych jeszcze przed rewolucją narodową — socjalistyczną, w których nie-

jednokrotnie grają artyści pochodzenia niemieckiego. Filmy te — podkreśla „N. S. K.” — są zakazane, jak również zakazane jest wypożyczanie oraz wywóz tych filmów.

Uczczenie pamięci Alberta I-ego przez międzynarodowy zjazd oficerów rezerwy

BRUKSELA, 16.6. (PAT). — Delegacje oficerów rezerwy Francji, W. Brytanii, Polski, Holandii i Czechosłowacji, biorące udział w międzynarodowym zjeździe oficerów rezerwy, złożyły dzisiaj wieniec na grobie Nieznajomego Żołnierza w Laeken oraz na grobie Alberta I-go w krypcie królewskiej. Delegacje przeddefilowały przed grobem króla w obecności premiera Van Zeelanda i ministra Wojny Devezze, posłów i at-

tachés wojskowych państw zagranicznych.

W Wiedniu znów wykryto Tajne drukarnie

WIEDEN, 16.6. (PAT). — Komunikacja urzędowa, że austriackie władze policyjne wykryły ostatnio kilka tajnych drukarni narodowo — socjalistycznych i skonfiskowały znaczne ilości bibuły propagandowej. Dokonano około 20 aresztowań.

Komitet obchodu siedemdziesięciopięciolecia Paderewskiego

W sali Malinowej hotelu Bristol odbyło się pierwsze organizacyjne zebranie zwołane dla omówienia sprawy uczczenia zasług Ignacego Paderewskiego, który w roku obecnym kończy 75 lat. Zebranie zajął członek Akademii Literatury, prof. Tadeusz Zieliński.

Na przewodniczącego zebrania powołano p. wojewodę Sołtana, na członków Prezydium: pp. prof. Zielińskiego, generała Szpakowskiego, senatora Balińskiego i prof. Rytyla. General Szpakowski p. Szpyrkówna omówili w ogólnych zarysach cel i program obchodu oraz zaproponowali powołanie do życia Tymczasowy Komitet uczczenia zasług Ignacego Paderewskiego. Po dłuższej dyskusji uchwalono, że Komitet obchodu wi-

nien składać się z przedstawicieli wszystkich wielkich organizacji społecznych, przedstawicieli nauki, sztuki, literatury.

Dla przeprowadzenia prac organizacyjnych i przygotowania programu obchodu powołano Tymczasowy Komitet złożony z kilkudziesięciu osób, z prawem zaproszenia do swego grona większej liczby członków. Tymczasowy Komitet złoży sprawozdanie z przedwstępnych prac na zebraniu, które na być zwołane w pierwszej połowie września, na które zostaną zaproszeni przedstawiciele wszystkich organizacji społecznych. Zebranie powoła do życia Komitet obchodu uczczenia 50 letniej działalności Ignacego Paderewskiego.

Ze względów politycznych można Usuwać z pracy Zarządzenie Trybunału Rzeszy

BERLIN, 16.6. (PAT). Trybunał Rzeszy wydał rozporządzenie, na podstawie którego komisarze państwowi, przydzieleni przez władze policyjne do pewnych przedsiębiorstw prywatnych, otrzymują bardzo sz-

rokie pełnomocnictwa. Zarządzenia ich mają charakter aktów państwowych. Mogą oni powodować niezwłoczne wydalenie urzędników i robotników z przedsiębiorstw, o ile ci ostatni nie odpowiadają im ze względów politycznych.

Anglia zaniepokojona akcją Japonii w Chinach

LONDYN, 16.6. (PAT). Konserwatywna prasa angielska, która poprzednio skłaniała się do przychylniej oceny akcji japońskiej w Chinach, nie ukrywa obecnie swego niepokoju spowodowanego ostatnimi wypadkami na Dalekim Wschodzie.

Popularny tygodnik niedzieln-

Na marginesie

Ordynacja zawiodła

Gdy młodzież akademicka opuściła już mury wyższych uczelni, jedno z sanacyjnych pism „młodzieżowych” pokusiło się o zsumowanie wyników walk politycznych między młodzieżą akademicką w ostatnim roku.

Prezes „Myśli Mocarstwowej” pali przeto taką gorzką prawdę na temat wyniku wyborów do związków akademickich („Myśl Mocarstwowa — czerwiec 1935).

— Wybory skończyły się dla młodzieży prorządowej klęską, a dla młodzieży narodowej jeszcze raz wielkim sukcesem, gdyż w całej prawie

Polsce uzyskała przytłaczającą większość”.

I pomyśleć, że to wszystko zdarzyło się już po wejściu w życie i zastosowaniu słynnej akademickiej „lex Jędrzejewicz” i po zmianie ordynacji wyborczej... po wysiłkach, których celem było położenie kresu faktycznej przewadze młodzieży narodowej na uczelniach.

Ano, jak widać, nawet najtęższa ordynacja może nie zdołać zamazać obrazu rzeczywistości zwłaszcza, gdy jest on wyrazem żywych i prawdziwych sił a. s.